

Sygn. akt II DIZ 67/21

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziellewicz

po rozpoznaniu wniosku adw. W. J. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym na podstawie art. 626 § 2 k.p.k., art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. i art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze *a contrario*

postanowił:

nie uwzględnić wniosku o przyznanie adw. W.J. kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu toczącym się przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. akt II DIZ 67/21 (I DI 38/21).

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach wyznaczył adw. W. J. pełnomocnikiem z urzędu H. K. do ewentualnego sporządzenia i wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia. Na mocy powyższego pełnomocnictwa adw. W. J. złożył do Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach subsydiarny akt oskarżenia m. in. przeciwko sędziemu Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach I. W.. Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie, zarządzeniem z dnia 5 października 2021 r., działając na podstawie art. 120 § 2 k.p.k., sygn. akt VII K 1028/21, uznał subsydiarny akt oskarżenia za bezskuteczny.

Pismem z dnia 22 marca 2022 r., adw. W. J. skierował wniosek o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej wskazanej sędzi. Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt I DI 38/21, oddalił ten wniosek. Zażalenie na uchwałę złożył pełnomocnik wnioskodawcy – adw. W. J.. Zaskarżył

uchwałę w całości. Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 18 maja 2022 r., sygn. akt II DIZ 67/21, utrzymał w mocy zaskarżoną uchwałę.

Pismem z dnia 1 czerwca 2022 r., złożonym pierwotnie w Sądzie Rejonowym w Będzinie, a przekazanym Sądowi Najwyższemu w dniu 13 czerwca 2022 r., pełnomocnik wnioskodawcy H. K. – adw. W. J. wniósł o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu toczącym się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt II DIZ 67/21 (I DI 38/21). Oświadczył jednocześnie, iż koszty nie zostały opłacone w całości ani w części.

W związku z wnioskiem Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek pełnomocnika wnioskodawcy – adwokata W. J. nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy podnieść, że na mocy unormowań art. 84 § 3 k.p.k. w zw. z art. 88 § 1 k.p.k. w zw. z § 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, stosowanych z uwzględnieniem odrębności wynikających z postępowania dyscyplinarnego, pełnomocnik wyznaczony z urzędu zobligowany jest do sporządzenia i wniesienia ewentualnego aktu oskarżenia, bądź do przedstawienia stanowiska świadczącego o braku podstaw do podjęcia tych czynności, natomiast Skarb Państwa zobligowany jest do poniesienia kosztów tych usług. Przy czym, obowiązek, o którym mowa w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze w zw. z art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k., odnosi się do pomocy „udzielonej” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 15/05, OSNKW 2005, nr 7-8, poz. 60).

Art. 80 § 2a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych obejmuje przymusem adwokacko-radcowskim wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej. Czynność ta ma na celu nie tylko zagwarantowanie stronie dopełnienia wszelkich kwestii formalnych, lecz również zabezpiecza ją przed pozbawionym podstaw, bezskutecznym i bezcelowym wdawaniem się w spór. Tym samym, aby w niniejszej

sprawie mówić o udzielonej pomocy prawnej, należy rozważyć skuteczność wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia przez adw. W. J..

Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie, zarządzeniem z dnia 5 października 2021 r., sygn. akt VII K 1028/21, działając na podstawie art. 120 § 2 k.p.k., uznał wniesiony subsydiarny akt oskarżenia za bezskuteczny. Zarządzenie to nie zostało zaskarżone.

Obowiązek ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu znajdować musi swoje umocowanie w legitymacji procesowej podmiotu, który ów pełnomocnik reprezentuje. Nie można bowiem dopuścić do sytuacji, w której Skarb Państwa ponosiłby koszty czynności nieznajdujących odzwierciedlenia w prawie, a które mogłyby być odebrane nie tylko jako działanie na szkodę klienta, lecz również na szkodę Skarbu Państwa.

Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, jasno wynika, że wniesienie niedopuszczalnej skargi przez pełnomocnika wyznaczonego przez sąd nie jest udzieleniem pomocy prawnej w rozumieniu art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze. Skarb Państwa nie może więc w takiej sytuacji ponosić finansowych skutków podejmowania przez podmiot fachowy czynności prawnie niedopuszczalnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 lutego 2005 r., IV KK 418/04, OSNwSK 2005, nr 1, poz. 387; z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CSK 174/05, LEX nr 1103823; z dnia 27 sierpnia 2008 r., IV KK 271/08, OSNwSK 2008, nr 1, poz. 1710; z dnia 24 kwietnia 2007 r., IV KK 98/07, Prok. i Pr. 2007, nr 10, poz. 20; z dnia 10 kwietnia 2014 r., SDI 10/14, LEX nr 1459165; por. także J. Gudowski, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, red. T. Ereciński, Warszawa 2012, s. 557; M. Gawryluk, *Prawo o advokaturze. Komentarz*, Warszawa 2012, art. 29), a tym samym brak jest podstaw do przyznania za tę czynność wynagrodzenia.

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak na wstępie.

[as]